

Obsah

Předmluva pro dospělé	9
Milá Bereniko	11
I. Odkud pocházejí slova?	12
1. Mateřský jazyk a cizí jazyky	12
2. Jazyk a mluvení	13
3. Jazyk dětí a jazyk dospělých	14
4. Jazyk jako nástroj	16
5. Vývoj nástrojů	16
6. Rozdílnost jazyků	18
7. Jazyk jako úmluva	21
8. Jazyk a Babylonská věž	24
9. Zvláštnost vědeckých jazyků	25
II. Odkud pocházejí významy slov?	27
1. Pojmenování a jejich významy	27
2. Definice	29
3. Pojem a pojmání	31
III. Původ našeho vědění	33
1. Nabytí vědění a zkušenost	33
2. Pochybnosti o vlastním vědění	36
3. Co je nezpochybnitelné	36
4. Nutný řád myšlení	37
5. Nezbytné předpoklady našich představ o světě	39
6. Východisko poznání: člověk	39
IV. Vývoj našeho obrazu světa	41
1. Ptolemaiovská geocentrická soustava	43
2. Badatelé v rolích detektivů	44

3. I nesprávné teorie mohou být chytré	45
4. Heliocentrická soustava	46
5. Chytrá námitka vůči Kopernikovi	47
6. Giordano Bruno	48
7. Vývoj naší představy o velikosti světa	48
8. Vzdálenosti v našem vesmíru	49
9. Měření za hranicemi geometrie	50
10. Galaxie	51
11. Jak velký je svět?	51
12. Kde je začátek?	52
13. Kde ve vesmíru se nacházíme?	53
14. Zkušenostní vědění není konečné	55
15. Dnešní astronomie a Kolumbův problém	56
16. Teorie relativity	56
17. Shrnutí	58
 V. To největší a to nejmenší	 59
1. Dělitelnost věcí	60
2. Představa o atomech	60
3. Antická spekulace a novodobá zkušenost	62
4. Všední zkušenosti a jejich teoretický výklad	62
5. Vývoj chemie	63
6. Chemie a fyzika: atom	64
7. Jak vypadají atomy?	65
8. Jak člověk zkoumal atom?	65
9. Stavebnicový systém přírody	67
10. Atomy a cibule	67
11. Odhalit, nebo stvořit?	69
12. Existuje vůbec nějaká nejmenší částice?	71
13. Hranice fyziky a filozofie	72
 VI. Jak velcí jsme my lidé?	 74
1. Příklad nekonečné dělitelnosti	75
2. Může být tento příběh pravdivý?	77
3. Kritika fyziky	79
4. Kant k problému konečnosti a nekonečnosti	81
5. Myšlení nekonečna	82

6. Člověk jako míra všech měr	83
7. Kde jsou hranice poznání?	85
8. Shrnutí dosavadních úvah	86
9. Dva druhy otázek „Proč?“	90
VII. Otázka po smyslu	92
1. Bůh a lidé	93
2. Můžeme mluvit o Bohu?	94
3. Bůh a problém řádu světa	97
4. Nedostatky existujících náboženství	99
5. Proč filozofie kritizuje náboženství?	102
6. Nekonečno a začátek	103
7. Ontologie a metafyzika	105
8. Bůh filozofie a Bůh náboženství	106
9. Ospravedlnění Boha	107
10. Filozofie lidí, nebo roztočů?	108
11. Pro koho je svět tím nejlepším ze všech možných?	111
12. Svět bez Boha	114
13. Následky pro vědní obory	115
14. Záchrana dokonalosti v umění	116
15. Otázka po štěstí člověka	118
16. Antické teorie štěstí a moderní existenciální filozofie	119
17. Štěstí, nebo hloupost?	121
VIII. Hledání správného společenského řádu	122
1. Odkud pochází morální vědomí lidí?	123
2. Vznik morálky po Kritiovi	124
3. Funkce víry v Boha po Kritiovi	127
4. Jak lidé odůvodňují své zákony?	128
5. Deontologové proti teleologům	128
6. Jak si člověk spočítá štěstí?	130
7. Kritika a syntéza	134
8. Idea nejlepšího státu	135
9. Aktuálnost Platóna	137
10. Aristoteles	138

11. Idea rozdělení síly	139
12. Feudalismus	140
13. Stát občanů	141
14. Společenská smlouva	142
15. Hobbes	142
16. Locke	143
17. Montesquieu	145
18. Rousseau	145
19. Adam Smith	147
20. Kant	148
21. Selhání Smithovy teorie	149
22. Marx	150
23. Protimarxovský model	152
24. Keynes	154
25. Politické následky ekonomických teorií	155
26. Konec dějin světa?	156
27. Utopia	157
28. Utopia, nebo Nova Atlantis?	159
29. Negativní utopie	160
IX. Na závěr	165
1. Co můžeme vědět?	165
2. Co máme dělat?	166
3. V co smíme doufat?	167
4. Co je člověk?	169
Závěrečná poznámka	175
O úkolu filozofie	175
Vysvětlivky ke jménům uvedeným v textu	177